

Detaljplan för del av Föreda 5:8 (Skärpet) Samrådsredogörelse

Detaljplanens syfte

Vetlanda kommun har upprättat ett förslag till detaljplan för del av Föreda 5:8 (Skärpet). Detaljplanens syfte är att utveckla verksamhetsområdet i Nydala längs väg 31/47 med mark för nya verksamhets- och industrietableringar. Planen möjliggör även för handel inom en begränsad del.

Genom detaljplanen ökar kommunens reserv på planlagd mark för industri- och verksamhetsändamål i nära anslutning till tätorten.

Figur 1 Planområdet

Samrådsförfarande

Detaljplaneförslaget handläggs med standardförfarande. Förslaget har varit utställt för samråd under perioden 2025-11-24 till och med 2025-12-14. Under samrådstiden har handlingar funnits tillgängliga på Kontaktcenter i Stadshusets foajé, Vetlanda bibliotek samt på kommunens hemsida. Under samrådstiden har ansvarig planarkitekt haft möte med närboende (2025-12-03) och tagit emot telefonsamtal för att besvara frågor om detaljplanen.

Inkomna yttranden

Myndigheter

Luftfartsverket (LFV)	2025-11-21.	<i>Redovisas inte på grund av sekretess (18 kap. 8§ OSL)</i>
Lantmäteriet	2025-11-28	
Länsstyrelsen	2025-12-11	
Trafikverket	2025-12-11	

Kommunala nämnder, förvaltningar, bolag och förbund

Kommunala pensionärsrådet	2025-12-03	
Tekniska nämnden	2025-11-27	<i>inga synpunkter</i>
Njudung Energi	2025-12-03	
Miljö- och byggnadsnämnden	2025-12-11	
Höglandets räddningstjänstförbund	2025-12-15	

Sakägare, föreningar, företag och övriga

Skanova (Telia Company) AB	2025-11-17	
Kretslopp Sydost	2025-11-17	
Naturskyddsföreningen i Vetlanda	2025-12-09	
E.ON	2025-12-16	
Privatperson 1	2025-12-11	
Privatperson 2	2025-12-13	

Yttranden

Länsstyrelsen

Handlingar för rubricerad detaljplan, daterade 2025-10-27, har översänts till Länsstyrelsen för samråd enligt 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900). Planen handläggs med standardförfarande. Ärendet har behandlats av Länsstyrelsens planberedning den 19 november 2025.

Länsstyrelsens roll

Länsstyrelsens roll under samrådet framgår av 5 kap. 14 § PBL.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintresse kommunikationer

Det saknas underlag som beskriver hur trafikmängden påverkas på grund av planförslaget. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver beskriva hur trafikmängden på de angränsande vägarna kan komma att påverkas i och med den tillkommande byggrätten. Detta för att kunna bedöma hur framkomligheten på väg 31/47 påverkas.

Geoteknik

I planbeskrivningen skriver kommunen att det inte föreligger någon risk för ras, skred och erosion. Länsstyrelsen anser att kommunen utförligare behöver beskriva varför det inte föreligger några risker kopplat till de geotekniska förutsättningarna.

Strandskydd

Kommunen åberopar sträckningen av väg 31/47 som särskilt skäl för strandskyddets upphävande. Länsstyrelsen bedömer, utifrån gällande praxis, att vägen inte utgör särskilt skäl för att upphäva strandskyddet inom kvartersmarken. Skulle kommunen välja att gå vidare med planen i dess nuvarande form skulle ett upphävande av strandskyddet göras i strid med gällande lagstiftning.

MKN

Kommunen beskriver att dagvattnet som alstras inom planområdet kommer att avrinna till Vetlandabäcken som idag har måttlig ekologisk status.

Det är inom ramen för planprocessen som kommunen ska utreda vilka dagvattenåtgärder som behövs för att säkerställa att tillåten markanvändning blir lämplig. I och med att området till stor del kan bli hårdgjort eller bebyggt anser Länsstyrelsen att det är viktigt att det framgår hur det dagvatten som uppkommer inom planen är tänkt att omhändertas för att inte påverka miljökvalitetsnormer i befintliga vattendrag. Vetlandabäcken har bland annat för höga näringshalter samt höga halter zink och PFOS.

Länsstyrelsen anser att planhandlingarna behöver kompletteras med ett utförligare resonemang kring dagvatten, exempelvis med en dagvattenutredning, och att planens genomförande inte innebär någon försämring av miljökvalitetsnormerna. I de fall det krävs åtgärder för att säkerställa detta behöver dessa åtgärder säkerställas i planen.

Råd enligt 2 kap. PBL

Markföreningar

Det är positivt att kommunen har uppmärksammat motorsportverksamheten som pågått i området. I närområdet finns även industrier som potentiellt kan ha orsakat föroreningar och föroreningsspridning. Länsstyrelsen påminner om att om det vid framtida markarbeten upptäcks en förorening ska kommunens miljöförvaltning eller Länsstyrelsen genast underrättas. Indikatorer på förorening är till exempel färgskiftning, lukt, avfall och byggrester.

Kulturmiljö

Planhandlingarna kan med fördel kompletteras med en utförligare beskrivning av området kulturhistoriska värden och tydliggöra om och i så fall hur dessa värden påverkas av ett genomförande av detaljplanen. Länsstyrelsen anser att kommunen bör undersöka om det finns möjlighet att tillskapa en säker trafikmiljö på ett sätt som gör att den befintliga stenmuren kan bevaras på sin nuvarande plats.

Tillgänglighet

Det är föredömligt att kommunen avser tillskapa säkra stråk för gående och cyklisterna.

Länsstyrelsen noterar att de befintliga verksamheterna vid Kolvägen har ordnat sina lastzoner åt denna. Om Kolvägen gestaltas på samma sätt som den föreslagna sektionen innebär det att tunga fordon kommer att korsas gång- och cykelvägen. Länsstyrelsen noterar även att gång- och cykelvägen är underdimensionerad.

Länsstyrelsen anser att kommunen med fördel kan komplettera planbeskrivningen med ytterligare sektioner över den allmänna platsen med gata och gång- och cykelväg. Då oskyddade trafikanter och tunga fordon kommer att använda samma vägsträcka är det viktigt att se över de platser där de kommer att mötas: till exempel i korsningar, in- och utfarter och lastzoner.

Planbestämmelser

Länsstyrelsen anser att kommunen med fördel i planbeskrivningen kan beskriva hur den föreslagna skyddsvallen kan placeras och utformas för att den ska ge önskad effekt.

Länsstyrelsen anser att kommunen med fördel kan reglera byggnaders och anläggningarnas placering i förhållande till den allmänna platsen NATUR, på samma sätt som man gör i förhållande till GATA. Detta för att säkerställa att det finns tillräcklig ytan inom kvartersmarken för att exempelvis underhålla byggnader och anläggningar.

Länsstyrelsen tolkar det som att bestämmelsen NATUR saknas för två användningsområden i plankartan. Detta behöver åtgärdas.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Markavvattnings

Länsstyrelsen noterar att kommunen beskriver i planbeskrivningen (sidan 18) att det förekommer grundvattenströmning i område B. Om det innebär att marken måste dikas eller avvattnas på annat sätt för att planen ska vara genomförbar räknas det som markavvattnings. Markavvattnings är förbjudet i Vetlanda kommun och tillståndspliktigt i hela landet. För att

planen ska vara genomförbar bedömer Länsstyrelsen att kommunen åtminstone ska ha inhämtat dispens från markavvattningsförbudet innan planen antas. Se 11 kap. 13–14 §§ miljöbalken.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Kommentar:

Riksintressen:

Till granskningen utvecklas avsnittet om trafik med en beskrivning av trafikalstring och en bedömning av hur väg 31/47 påverkas. Se även kommentar till Trafikverkets yttrande.

Ras skred och erosion:

Planbeskrivningen utvecklas med en mer utförlig beskrivning av de geotekniska förhållandena kopplat till risken för ras, skred och erosion.

Strandskydd:

Kommunen delar inte Länsstyrelsens bedömning i strandskyddsfrågan. Den praxis som Länsstyrelsen hänvisar till (M 10315-15 och M215-11) avser mindre asfalterade vägar som saknar mittlinje, har skyltad hastighet 70 km/h och en betydligt lägre trafikmängd än väg 31/47.

Väg 31/47 är en av länets mest trafikerade vägar (ÅDT 8894), har en tillåten hastighet på 80 km/h och målad mittlinje. Det finns dessutom ett viltstängsel som tillhör vägområdet och som fysiskt hindrar personer från att ta sig från planområdet till Föredadammen. Kommunen bedömer sammantaget att väg 31/47 genom sin höga trafikmängd, utformning och hastighet avhåller personer från att korsa den. Avsnittet om strandskydd utvecklas i planbeskrivningen med en tydligare beskrivning av vägens utformning och på vilket sätt den är avskiljande.

Strandskyddet behöver upphävas för att få till en bra helhet i området. Området har planerats i två etage för att anpassas till topografin. Detta innebär att tomterna blir relativt grunda. Det strandskyddade området i den nordvästra delen av planområdet föreslås som kvartersmark för att skapa lämpliga tomter för verksamhets- och industrietableringar. Planen följer kommunens översiktsplan och området har pekats ut för att utveckla tätorten med mer industrimark.

Dagvatten och miljö kvalitetsnormer:

Till granskningen har en dagvattenutredning tagits fram. Dagvattenutredningen finns som bilaga till granskningshandlingarna och sammanfattas i planbeskrivningen. Utredningen visar på en lösning där dagvattnet omhändertas i två anläggningar – en i den norra delen och en i den södra delen. Dammarnas placering finns säkerställda i plankartan genom planbestämmelse. Dammarna fördröjer dagvatten och omhändertar dagvatten på ett sätt som gör att flödet inte ökar nedströms och omkringliggande områden inte påverkas. Utredningen föreslår även åtgärder för att rena dagvattnet på ett sätt som gör att möjligheterna att uppnå MKN inte påverkas negativt.

Tillgänglighet, planbestämmelser och övrigt:

Kommunen ser ingen lämplig lösning för att skapa en säker trafikmiljö som inte påverkar stenvallen. Det är vissa höjdskillnader mellan Kolvägen och stenvallen som behöver hanteras. En avvägning har gjorts där intresset att tillskapa en sammanhängande och säker gång- och cykelväg vägt tyngre än intresset att bevara stenvallen.

Den nya gång- och cykelvägen på Kolvägen kommer inte att placeras på samma sida som verksamheterna i Nydala har sina lastzoner. Illustrationen i planbeskrivningen visar hur en gatusektion i det nya industri- och verksamhetsområdet kan utformas.

Kommunen avser planera gatusektionen så att gång och cykelvägen är avskild från tungtrafik med träd, grönområde eller annan markering. I området beskrivs även att gång- och cykelväg kan placeras inom NATUR vilket gör att den kommer längre bort från trafiken. Exakt placering av cykelöverfarter sker vid projekteringen av området och bestäms inte i detaljplanen. Eftersom planen är flexibel, är det heller inte bestämt var in- och utfarter samt lastzoner ska placeras. Gatusektionerna är 14 meter breda och gång- och cykelvägen planeras vara 3 meter. Planbeskrivningen kompletteras med fler illustrationer över gatusektioner.

Kommunen anser inte att det är motiverat att bestämma byggnadernas placering i förhållande till den allmänna platsen. Att tillräcklig yta ska finnas för att underhålla byggnader och anläggningar säkerställs i bygglovsskedet.

Ytorna för NATUR är stora och sammanhängande. Texten kopplat till planbestämmelsen finns därför endast med en gång. För att förtydliga plankartan och öka läsbarheten skrivs NATUR ut på fler ställen på plankartan.

Övriga synpunkter och råd noteras.

Markavvattning:

Kommunen har inför granskningen ansökt om dispens från markavvattningsförbudet.

Lantmäteriet

För plangenomförandet viktiga frågor där planen behöver förbättras.

Lite för otydlig redovisning av innehåll i avtal om markanvisning

I planbeskrivningen anges att kommunen avser använda sig av markanvisningsavtal i samband med planens genomförande samt att kommunen har generella riktlinjer för markanvisning beslutade av kommunfullmäktige som ska tillämpas, men inget ytterligare anges om dessa riktlinjer.

När avsikten är att genomföra markanvisningar ska kommunen enligt 4 kap. 33 § 3 sr. 2 men. PBL redovisa avtalets huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen. Detta ska enligt 5 kap. 13 § PBL göras redan i samrådsskedet.

Lantmäteriet bedömer att planhandlingarna i dess nuvarande skick inte är tillräckligt tydliga och behöver kompletteras.

Om förhandlingar kring avtal om markanvisning påbörjas först efter antagandet av planen är det enligt förarbetena tillräckligt att kommunen utöver det som redan framgår av planbeskrivningen:

- Redovisar sina intentioner om vad detta avtal avses innehålla
- I planebeskrivningen i vissa delar redovisar innehåller som kommunens riktlinjer om markanvisning enligt 2 § markanvisningslagen.
- Tydliggör att de villkor med mera som redovisas i planbeskrivningen är preliminära och att genomförandet även kan komma att ske på annat sätt än vad som redovisas under planprocessen.

Glöm inte att även redovisa konsekvenserna. Lantmäteriet har tagit fram ett material med information om regelverket vid "Redovisning av genomförandeavtal i planbeskrivning" och tre exempel på hur redovisning av innehåll och konsekvenser kan se ut i en planbeskrivning. Använd gärna detta material som inspiration.

Information

På plankartan finns en egenskapsgräns inom naturmarken men det finns ingen egenskapsbestämmelse i plankartan som avgränsas till den.

Kommentar:

Planbeskrivningen utvecklas med en bättre beskrivning av markanvisning där det framgår vad som står i kommunens riktlinjer, innehållet och intentionerna med avtalet samt konsekvenserna. Det tydliggörs även att informationen är preliminär och att genomförandet kan komma att ske på annat sätt.

Egenskapsgränsen tas bort.

Trafikverket

Trafikverkets ärendenummer: TRV 2025/128091

Trafikverkets yttrande avseende detaljplan för Föreda 5:8, Vetlanda kommun

Vägar

Statliga vägar som berörs av planförslaget är väg 31/47 väster om planområdet.

Planområdesgräns

Trafikverkets vägområde sträcker sig en meter öster om viltstängslet utmed väg 31/46 för att möjliggöra drift och underhåll. Trafikverket anser därför att planområdesgränsen ska justeras så att vägområdet inte inkluderas i planområdet.

Riksintresse

Planområdet berör väg 31/47 som är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § miljöbalken och därmed ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjande av anläggningen. Planområdet ligger även inom MSA-område för civilt flyg från Växjö flygplats. Det underlag som presenteras i planhandlingarna är inte tillräckligt för att bedöma påverkan på riksintresset för väg 31/47. Trafikverket anser därför att planhandlingarna behöver kompletteras avseende påverkan på riksintresset.

I Trafikverkets beskrivning av riksintressets framtida utveckling uttrycks behov av en förbifart vid Ekenässjön. I regional transportinfrastrukturplan finns sträckan Gisshult-Ekenässjön med som en *Övrig angelägen brist att utreda*. Även i förslag till regional transportinfrastrukturplan som är ute på remiss nu återfinns sträckan Gisshult-Ekenässjön-Vetlanda som en *övrigt angelägen brist att utreda*. Däremot finns inte någon tidplan för när sträckan kan komma att utredas. Det är Region Jönköpings län som ansvarar för prioriteringen av infrastrukturens satsningar på de regionala vägarna i Jönköpings län. Texten "Förbifarten är inte längre prioriterad av Trafikverket" bör därmed revideras utifrån ovan.

Trafik

Trafikverket ser positivt på att inga ytterligare anslutningar mot statlig väg föreslås. Väg 31/47 är, utöver riksintresse, en funktionellt prioriterad väg för såväl persontrafik som godstransporter och kollektivtrafik med betydande trafikflöden. Trafikverket är angelägna om att bibehålla en god framkomlighet och månar om tillgängligheten på vägen. Utöver det anser Trafikverket att illustrationerna i planbeskrivningen över trafikflödena är tydliga och lättöverskådliga. Däremot framgår inte beräknad trafikökning till följd av planförslaget. Exploateringen av området torde bidra med en avsevärd trafikalstring. Ökad trafik kan medföra behov av åtgärder på det statliga vägnätet och dess anslutningar. Trafikmängd och flöden påverkar bland annat val av korsningstyp, behov av extra körfält etc. För att Trafikverket ska kunna ta ställning till hur våra anläggningar påverkas av planförslaget måste kommunen redovisa beräknad trafikalstring och flödesfördelning av trafiken. Av redovisningen ska framgå hur planförslaget påverkar det omgivande vägnätet och vilka åtgärder som kan krävas. För åtgärder som rör statliga anläggningar ska krav och råd enligt VGU följas. Trafikverket önskar att trafikmängden beräknas för prognosåret 2045. Åtgärder på det statliga vägnätet och dess anslutningar, till följd av en exploatering, ska bekostas av kommunen och/eller exploatör. Om

sådana åtgärder blir nödvändiga ska, innan detaljplanen föres till antagande, ett finansierings- och genomförandeavtal tecknas mellan kommunen och Trafikverket.

Farligt gods

Plankartan anger skyddsbestämmelser som bland annat säkerställer att marken inte får förses med byggnad, fasader ska utföras i obrännbart material, riktning av ventilation, bedöms vara en rimlig riskhänsyn. Trafikverket hänvisar till Länsstyrelsens bedömning.

Gång- och cykel

Trafikverket ser positivt på att kommunen möjliggör hållbart resande genom att planer för en gång- och cykelväg genom området.

Skyltar

I planbeskrivningen uttrycks att området är attraktivt för verksamheter som vill ha synlig skyltning mot vägen. Planbeskrivningen kan med fördel kompletteras med kommunens riktlinje kring skyltning utmed statliga vägar, för att få en bättre helhetsförståelse av hur trafikmiljön kommer att uppfattas. Trafikverket har en restriktiv hållning till skyltar längs det statliga vägnätet, eftersom de kan utgöra ett distraktionsmoment för trafikanter. Trafikverket vill framhålla att skyltar ska utformas och placeras på ett sätt som inte äventyrar trafiksäkerheten.

Dagvatten

I planbeskrivningen beskriver kommunen möjligheten att hantera dagvatten inom området och bedömer att Trafikverkets anläggning inte kommer att påverkas. För att Trafikverket ska kunna ta ställning till om väg 31/47 påverkas av exploateringen önskar vi ta del av den utredning samt de dagvattenberäkningar som ligger till grund för kommunens bedömning. Trafikverket vill även framhålla att förutsättningarna för avvattningen av väg 31/47 och tillhörande vägdiken inte får försämrats till följd av detaljplanen.

Övrigt

Det verkar som att skalstocken på plankartan inte stämmer, eftersom de angivna avstånden i planbeskrivningen inte överensstämmer med kartan. De Shape-filer som kommunen har skickat över bekräftar däremot avstånden i planbeskrivningen.

Trafikverket välkomnar fortsatt dialog under planprocessen kopplat till ovanstående beröringspunkter.

Kommentar:

Riksintresset:

Planbeskrivningen utvecklas med en bedömning av påverkan på väg 31/47 och en uppskattning av den trafikallsträng som planområdet genererar. Kommunen har gjort en trafikmätning på en motsvarande industrigata för att kunna jämföra med planområdet och den beräknade trafikallsträngen. Trafikmängden redovisas för prognosåret 2045. Kommunen kompletterar även planbeskrivningen med en redovisning av hur trafik skulle kunna fördelas mellan Kolvägen och väg 31/47. Ett dialogmöte hölls med Trafikverket 2026-03-31 för att diskutera trafikallsträng och bedömningen av påverkan på riksintresset.

Planbeskrivningen revideras så att riksintressets framtida utveckling (förbifart - sträckan Gisshult-Ekenässjön) beskrivs korrekt.

Justeringar i plankarta:

Planområdesgränsen justeras så att vägområdet är utanför planområdet. Skalstocken redigeras så att den överensstämmer med kartan.

Skyltning och ljusanordningar:

Planbeskrivningen kompletteras angående skyltning längs statlig väg med en hänvisning till kommunens riktlinje för skylt- och ljusanordningar (2019-01-30 § 13).

Dagvattenhantering:

Till granskningen har en dagvattenutredning tagits fram. Dagvattenutredningen redovisar ett förslag på hur dagvatten kan tas omhand. Tillräckliga ytor för ett öppet dagvattenhanteringssystem är säkerställda i plankartan. Utredningen visar att belastningen på Trafikverkets anläggning (diket längs med riksvägen) minskar med föreslagen utformning.

Övriga synpunkter och kommentarer noteras.

Kretslopp sydost

Vid fortsatt planering för ombyggnation och förändring av området förutsättes att planering sker för framtida avfallshantering i enlighet med gällande renhållningsförordning. Önskvärt är att vi får ta del av ritningar innan bygglov sökes. Så vi kan se att man tagit hänsyn till Renhållningsförordningen och Avfall Sveriges handbok.

Kommentar: Noteras.

Kommunala pensionärsrådet KPR

Kommunala pensionärsrådet anser att föreliggande plan är välgjord och att det är positivt att det görs en plan för utveckling av industri och handel på det område som avses.

När det gäller trafiksituationen anser vi att det blir en ökad trafik som blandas med nuvarande trafik in på handelsområdet. Det gäller när trafik från planområdet ska söderut via Kolvägen in i den mindre rondellen.

En betydligt bättre och mer hållbar lösning är att få en gemensam in och utfart till området via en ny rondell vid Föreda. Det löser dessutom den nuvarande mindre bra infarten till Föreda.

KPR önskar därför att en förnyad kontakt tas med Trafikverket om en för framtiden hållbar lösning av trafiksituationen vid Nydala industri- och handelsområde.

Kommentar:

Inga ytterligare in- och utfarter tillåts av Trafikverket på väg 31/47 med hänvisning till att framkomligheten är prioriterad.

Kommunen har bedömt den föreslagna trafiklösningen som acceptabel. Det stämmer att trafik till handelsområdet och till det nya planområdet kommer använda rondellerna. Däremot kommer det sannolikt inte att ske någon ökad trafik eller blandning med tung trafik inom handelsområdet. Handelsområdet är disponerat så att infart och parkeringsytor sker på framsidan av handelsbyggnaderna. Den största andel trafik bedöms kunna använda infarten från riksvägen (höger-höger-svängen) som bedöms vara en god trafiklösning. Viss trafik kommer att ledas via Kolvägen. Planbeskrivningen har utvecklats med en beskrivning av hur trafik kan fördelas mellan Kolvägen och väg 31/47.

Kommunen har tagit en kontakt med Trafikverket, som skriver att; vägen är ett riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § miljöbalken och att det innebär att den ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningen. Vägen är funktionellt prioriterad för såväl persontrafik som godstransporter och kollektivtrafik.

Trafikverket är angelägna om att bibehålla god framkomlighet. Det är inte lämpligt med ytterligare anslutningar eller cirkulationsplatser som påverkar framkomligheten, tillgängligheten eller trafiksäkerheten. Sträckan Gishult-Ekenässjön finns också med som en "Övrig angelägen brist att utreda" i Regional transportinfrastrukturplan och det finns därmed anledning att inte bygga bort/försvåra möjligheterna för framtida infrastruktursatsningar.

Se även Trafikverkets yttrande.

Njudung Energi

VA: Inga synpunkter

Fjärrvärme: Inga synpunkter

Bredband: Som elnäts svar.

Elnät: Under förutsättning att detaljplanen följs som det står på sidan 10 (planbeskrivningen) att hänsyn är taget och inga höjder ändras så är våra synpunkter att vi har ledningar och stolpar längs Kolvägen som kommer bli drabbade av breddningen.

Kommentar:

Eftersom marknivån förändras då planen genomförs kommer ledningarna behöva sänkas. De kommer kunna behålla sin nuvarande stäckning och ligger på allmän plats (natur och gata).

Övriga synpunkter noteras.

Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö och byggnadsnämnden har följande synpunkter på planförslaget.

1. Planområdet bör utökas och även omfatta det våtmarksområde som ligger nordväst om det föreslagna detaljplaneområdet utmed riksvägens östra sida och att markanvändningen inom detta område regleras till framtida behov av dagvattenlösningar. Att ta med detta område i detaljplanen säkerställer även rådigheten över avledning av vatten (både naturligt ytvatten och dagvatten).
2. Användningen "Detaljhandel med skrymmande varor" begränsar etablering av flera handelsverksamheter. Detta ligger i linjer med kommunens handelsutredningen 2024 och ger nämnden det stöd som behövs för att avvisa framtida etablering som strider mot bestämmelsen.
3. EZ och E1 saknar byggrätt i plankartan inom respektive egenskapsområde. E1 saknar även höjd.

Kommentar:

1. *Till granskningen har en dagvattenutredning tagits fram. Utredningen visar på hur dagvatten kan omhändertas inom planområdet och kommunens fastighet. Den norra dammens utflöde dimensioneras till samma nivå som befintlig flöde vilket gör att dagvatten från planområdet inte påverkar omkringliggande områden. Dagvattenutredningen finns som bilaga till granskningshandlingarna och sammanfattas i planbeskrivningen.*
2. *Syftet med preciseringen av handel är att endast handel med skrymmande varor ska tillåtas och att nämnden ska få stöd i planens regleringar. Detta för att inte konkurrera med centrumhandeln.*
3. *Ytorna saknar inte byggrätt. Det saknas dock bestämmelser som begränsar byggrätternas omfattning (utöver prickmarken). Höjd och exploateringsgrad har inte bedömts vara nödvändigt att reglera inom dessa områden och för dessa användningar. Utifrån E.ONs yttrande sker vissa förändringar i plankartan runt ställverket och i området norr om ställverket. Detta för att kunna skapa en mer flexibel utformning utifrån behov av utbyggnad eller andra åtgärder för ställverket. Se även kommentar till E.ONs yttrande.*

Höglandets räddningstjänstförbund

Höglandets räddningstjänstförbund har fått en remiss från Tekniska kontoret Vetlanda kommun gällande samråd av detaljplan för fastigheten Föreda 5:8 med flera i Vetlanda kommun. Räddningstjänsten har granskat de remitterade handlingarna och har följande kommentarer.

- Räddningstjänsten anser att det bör utföras en släckvattenutredning för området. En ökad bebyggelse med stora hårdgjorda ytor och potentiellt stora industrier med hög brandbelastning ökar mängden släckvatten som skulle gå åt vid en eventuell brand. Det är också vanligt att i större byggnader har sprinkleranläggningar för att uppfylla byggreglerna, vilket i sin tur ger upphov till mycket släckvatten. Att utreda hur kontaminerat släckvatten ska tas om hand är ett sätt att förebyggande skydda närliggande miljö och avloppsreningsverk.
- Planområdet saknar idag tillgång till brandposter för uttag av brandvatten, vilket nämns i planbeskrivningen. Tillgång till brandposter är en förutsättning för att räddningstjänsten vid en brand i byggnad ska kunna göra en snabb brandsläckande insats i området och tillgången ska fastställas i senast bygglovsskedet, men bör enligt räddningstjänsten projekteras för redan i planskedet.
- Delar av planområdet ligger inom 150 meter från riksväg 31/47 som utgör rekommenderad väg för transport av farligt gods och i planbeskrivningen hanteras detta genom att utgå från Länsstyrelsen i Jönköpings län "Vägledning för planering intill transportleder med farligt gods". Det anges i planbeskrivningen att man genom natur- och prickmark förbjuder byggnation inom 30 meter från riksvägen, men i plankartan verkar avståndet snarare vara knappt 20 meter från vägkant.

Det anges även att man utgår från att riksvägen tillhör kategorin "väg-låg", men efter kontroll i Trafikverkets nationella vägdatabas, NVDB, anges det aktuella vägnivån på riksvägen ligga på över 8000 ÅDT (årsmedeldygnstrafik; antal fordon per dygn i genomsnitt under året) för tunga fordon, vilket enligt Länsstyrelsens vägledning innebär att vägen i stället bör tillhöra kategorin "väg-hög". Med detta som bakgrund bör vägledningen tillämpas så att man antingen:

- 1) utgår från basavståndet, som är 50 meter för industri och 100 meter för tätort (där handel ingår), och tillämpar grundkraven på barriärer för vätskeutsläpp, tankpunktering och gasutsläpp (som redan gjorts i planbeskrivningen) eller
- 2) utgår från reducerat avstånd, som är 20 meter för industri och 30 meter för tätort, och tillämpar de tillkommande kraven (bland annat åtgärder för att förhindra kollision, reducera strålningseffekter och möjliggöra säker utrymning) i vägledningens bilagor B2 respektive B5.

I planbeskrivningen hänvisas till Länsstyrelsen Hallands vägledning om planering intill transportleder med farligt gods, men efter att Länsstyrelsen Jönköping under förra året publicerade en lokalt anpassad vägledning för Jönköpings län anser räddningstjänsten att man bör utgå från denna fullt ut, alternativt att man gör en separat riskutredning för det aktuella planområdet (vilket dock leder till ökade omkostnader).

Kommentar:**Släckvattenplan:**

En släckvattenplan bedöms inte vara möjlig att ta fram i planskedet då placeringen av byggnaderna och antal fastigheter inte är bestämt ännu. I den dagvattenutredning som tagits fram finns ett avsnitt om släckvatten där det beskrivs att dagvattenanläggningarna föreslås förses med skyddsanordningar som hindrar släckvatten från att nå grundvatten eller recipient. Ett avsnitt om släckvatten läggs till i planbeskrivningen.

Brandposter:

Synpunkterna om brandposter noteras och frågan tas med till genomförandet av detaljplanen.

Risker kopplat till farligt gods:

Väg 31/47 är definierad som väg-låg av Länsstyrelsen i Jönköping. Länsstyrelsen har inte haft synpunkter på den riskbedömning som är gjord för området (se Länsstyrelsen samrådsyttrande) och Trafikverket skriver att bedömningen är rimlig.

Vägledningarna från Länsstyrelsen i Jönköpings län och Hallands län har använts parallellt. För bedömning av vilken kategori vägen ska klassas som har Jönköpings vägledning tillämpats. En riskutredning bedöms inte vara motiverad att ta fram i det här planärendet. Den beskrivning och bedömning som gjorts i planbeskrivningen anses tillräcklig. 30 meter bebyggelsefritt avstånd från vägen säkerställs genom naturmark och prickmark.

Skanova Telia Company AB

Skanova har markförlagda teleledningar inom detaljplaneområdet. Skanova önskar så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanearbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar. Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den. Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kabelanvisning beställs via ledningskollen.se.

Kommentar:

Ledningarna ligger på allmän plats (natur och gata) och kommer kunna behålla sin nuvarande sträckning. Eftersom marknivån förändras då planen genomförs kommer ledningarna behöva sänkas.

E.ON

Inom planområdet har E.ON ett regionalt elnät som består av 130 kV luftledning, dubbla 40 kV luftledningar samt en fördelningsstation D09 VETLANDA, se bifogad karta.

Kraftledningar enligt ovan omfattas av Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter, ELSÄK-FS 2022:1. Starkströmsföreskrifterna reglerar bland annat höjd över mark, avstånd från ledning till byggnad, brännbart upplag och parkeringsplatser. För att kunna bibehålla ledningarna måste ovan nämnda föreskrifter följas. Det får inte göras avkall på el, person eller driftsäkerhet.

För att luftledningarna ska vara förenliga med detaljplan yrkar E.ON på att det i plankartan sätts ut ett 30 meter brett I-område med luftledningen i mitten inom kvartersmarken utanför vårt stationsområde. Den restriktion i markanvändningen som egenskapsbestämmelsen medför bör redovisas i planbestämmelserna. E.ON föreslår följande formulering i planbestämmelserna vid beteckningen I: "Marken ska vara tillgänglig för allmän luftledning. Inom området får inte bedrivas verksamhet eller vidtas åtgärd som hindrar bibehållandet av elektriska ledningar, ej heller finnas vegetation, flaggstänger eller dylikt som genom sin höjd kan utgöra fara för ledningen."

För information så vill vi nämna att stolparna inte är inmätta i kartmaterialet. Varav kommunen får beställa inmätning så att I-området är förenligt med detaljplanen.

Då man planlägger mark för industriändamål så vill vi upplysa om att enligt starkströmsföreskrifterna 6 kap. 13 § ska friledning vara framdragen på betryggande avstånd från upplag med brännbart material och område med explosionsrisk. Minsta horisontella avstånd mellan ledningen yttersta faslina och riskområde med brandfarlig vara skall vara 30 meter. Motsvarande avstånd till explosiv vara är 100 meter. Dessa avstånd gäller även från vårt ställverksområde då vi har högspänningsskenor inom området.

Batterilager

E.ON noterar att det i plankartan finns ett område norr om vårt ställverk som är planlagt för verksamhet som bör ligga i anslutning till vårt ställverksområde, så som batterianläggningar.

Batterilager är en brandfarlig anläggning, vilket innebär att avstånd ska hållas enligt Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter (ELSÄK-FS 2022:1) 6 kap. 13 § tabell 4.

Minsta horisontella avstånd från närmaste byggnadsdel, så som batterilager, till 130 kV ledningens yttersta faslina är 30 meter och för 40 kV ledning gäller avstånd 15 meter. Från kraftledningens stolpe gäller avstånd 50 meter för en 130 kV och 20 meter till en 40 kV.

Det viktiga är att det finns utrymme för utbyggnad av ställverksområdet. Och för att inte hindra en utbyggnad så måste närmsta byggnadsdel/anläggningsdel hålla minst 50 meter från stängslet, då vi inne på ställverksområdet har högspänningsskenor med mera som måste uppfylla starkströmsföreskrifter med tillhörande standarder och andra tekniska riktlinjer. Därför måste det byggnadsfria området utökas till 50 meter.

Utbyggnadsplaner

E.ON har utbyggnadsplaner för Vetlanda stationen. Om befintligt ställverksområde kommer att utökas eller flyttas till ny plats vet vi inte idag. Detta är något som kommer att utredas under 2026. Med anledning av ovan så bör man avvakta med att planlägga verksamhet som bör ligga

i anslutning till ställverket och hur prickmarken runt stationsområdet ska utformas innan vi har utrett dessa utbyggnadsplaner.

Övrigt

E.ON förutsätter att man tar hänsyn till ovan nämnda synpunkter samt att våra befintliga anläggningar kan vara kvar i sitt nuvarande läge och att exploateringen inte orsakar att E.ONs anläggningar inte uppfyller gällande starkströmsföreskrifter.

Ovanstående frågor måste klargöras innan planen antas.

Kommentar:

Kommunen har haft ett möte med E.ON 2026-02-03.

Kommunen anpassar planen efter Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter på det sätt som E.ON beskriver. Stolparna inom ställverket har mätts in för att kunna göra en korrekt utformning av plankartan. 50 meter bebyggelsefritt avstånd säkerställs i plankartan.

En planbestämmelse införs för luftledningarna enligt E.ONs förslag (I₁).

Kommunen pausar inte planarbetet i väntan på E.ONs utredning men anpassar området runt ställverket för att rymma eventuella utbyggnadsplaner eller andra åtgärder. Kommunens avsikt är att ställverket ska kunna vara kvar på platsen. Planen blir på så vis mer flexibel för olika utvecklingsalternativ. Området får både användningen E (teknisk anläggning) och Z (verksamhet) för att rymma både nuvarande användning och eventuella framtida alternativ.

Naturskyddsföreningen i Vetlanda

Naturskyddsföreningen i Vetlanda förstår att detta område är i översiktsplanen som industriområde och att detta innebär exploatering och att träd kommer att avverkas. Vi anser att det bör vara ett väl tilltaget område där träd sparas längs väg 47 och speciellt vid infarten från norr till området men även vid den nya infarten till området från söder. Detta för att infarten till Vetlanda inte ska domineras av industri. Vi anser även att så många träd som möjligt ska sparas runt de nya byggnaderna som så småningom ska uppföras, speciellt då äldre träd. Vi vill också trycka på att kommunen inte ska påbörja arbetet i området innan det finns seriösa intressenter för att etablera sig där. Att skogen står kvar så länge som möjligt ger många positiva aspekter för lokalmiljön och klimatet. För kommunens del bör argumentet att det vid "inkörsporten" till Vetlanda skulle finnas ett område med tomma industritomter som ger intrycket av ingen vill etablera sig i Vetlanda väga tungt.

Kommentar:

För att genomföra detaljplanen kommer det behöva ske omfattande markarbeten som kommer påverka träden i området till stor del. Kommunen bedömer det som möjligt att i vissa områden spara träd, exempelvis längs väg 31/47 och längre upp i området. De delar av planområdet som fått användningen NATUR kommer delvis bevaras såsom de ser ut nu men andra delar kommer påverkas av planens genomförande och där kommer naturen få växa fram igen på längre sikt.

Kommunen planerar att exploatera området i etapper. Näringslivet har kort framförhållning och kommunen behöver ligga steget före med grundberedd mark, med en ambition om 10 000 kvm årligen.

Ett förtydligande kring trafik och infarter till området – det kommer inte att skapas några nya infarter till området från riksvägen. Den nya infarten från söder tolkar planavdelningen som förlängningen av Kolvägen och de ytor som heter GATA i detaljplanen.

Privatperson 1

Hej!

Vi äger fastigheten Föreda 1:9, vilken ligger direkt angränsande till det föreslagna detaljplaneområdet för del av Föreda 5:8 (Skärpet) Vi är berörda av tekniska lösningar, hydrologi och av den långsiktiga markanvändningen i området.

Vi är positiva till utvecklingen av området och lämnar följande synpunkter.

Dagvatten, översvämningsrisk och höjdsättning mot vår fastighet

Planhandlingarna beskriver att:

- Den norra/nordvästra delen av planområdet består av kärrområde/våtmark
- Området har översvämningsrisk vid skyfall
- Stora ytor ska hårdgöras för industriverksamhet
- Naturmark avses användas för öppet dagvattensystem och fördröjningsdammar
- Och markundersökningen påtalar att höjdskillnader i området kan skapa betydande tryck i dagvattensystemet

Våtmarken ligger delvis på vår fastighet. Vi vill särskilt klargöra att den våtmark/kärrområde som beskrivs som belägen i norra/nordvästra delen av planområdet ligger på vår fastighet Föreda 1:9.

Det innebär att

- Vår fastighet inte får användas som del av dagvattenfördröjning.
- Vattennivåer, ytavrinning och grundvattenförhållanden inte får förändras på ett sätt som påverkar vår våtmark negativt.
- Kommunen kan inte dimensionera dagvattenlösningar utifrån privat våtmarksmark
- All projektering måste ske så att hydrologiska förutsättningar på vår mark blir oförändrade.

Våra krav gällande dagvatten. Vi begär att kommunen säkerställer.

- Dagvatten fördröjs och omhändertas inom planområdet utan att privat mark används.
- Inga flöden riktas mot vår fastighet via höjdsättning, massbalans eller släntdragning
- Höjdsättning redovisas med sektioner längs vår fastighetsgräns.
- Dagvattendammar, diken eller tekniska installationer inte placeras i eller nära gränsen på ett sätt som skapar hydrologiskt tryck eller förändrar avrinningen in på vår mark.
- Vi som angränsande markägare involveras när dagvattenfrågan studeras vidare, särskilt eftersom våtmarkssystemet korsar fastighetsgränser.

Framtida markanvändning

Miljöutredningen anger att Kolvägen bör kunna förlängas norrut i framtiden. Det är i denna riktning vår fastighet ligger. Detta visar att detaljplanen ingår i en större struktur för verksamhetsutbyggnad, där vår mark ligger i naturlig expansionsriktning.

Vi begär inte detaljplan nu – men vår framtida markanvändning måste säkras. Vi begär inte detaljplanering av vår mark i nuläget. Däremot vill vi att kommunen tydligt beaktar att Föreda 1:9 kan vara aktuell för framtida planläggning, särskilt eftersom delat av våtmarkssystemet delas mellan planområdet och vår fastighet.

Mot denna bakgrund begär vi att kommunen:

- Reserverar vår mark som potentiellt framtida utvecklingsområde
- Säkerställer att detaljplanens tekniska lösningar inte omöjliggör framtida expansion åt norr
- Undviker att placera dagvattendammar, naturkilar, ledningsstråk eller bullervallar i gränsen som "låser in" vår fastighet för all framtid
- Och beaktar att vår fastighet ingår, i samma hydrologiska och topografiska struktur som detaljplaneområdet.

Kommunens tidigare intresse för fastigheten

Vetlanda kommun har tidigare visat intresse för att förvärva vår fastighet. Vi nämner detta endast eftersom det visar att kommunen själv bedömer marken som strategiskt viktig för området långsiktiga utveckling och expansionsriktning. Det är därför rimligt att detaljplanen utformas med hänsyn till att angränsande mark i norr kan behöva integreras i kommande utvecklingsetapp.

Tidigare dialog med kommunen om dagvatten

Vid ett möte med mark- och exploateringschef på kommunen diskuterades dagvattenfrågan och avrinningen mot vår fastighet. Vid det tillfället informerades vi om att kommunen skulle återkomma med ett förslag eller vidare information. Vi förstår att planprocesserna är omfattande och många frågor hanteras samtidigt. Eftersom vi ännu inte fått återkoppling vill vi lyfta dagvattenfrågan särskilt tydligt i detta samråd. Vår avsikt är att ha en fortsatt god och konstruktiv dialog och vi uppskattar om vi kan involveras när dagvattenlösningarna studeras vidare.

Sammanfattning av våra synpunkter

Vi förutsätter att:

- Dagvatten och höjdsättning inte leder vatten mot vår mark och inte förändrar hydrologi på privat våtmark.
- Detaljplanens utformning inte begränsar framtida utvecklingsmöjligheter för Föreda 1:9.
- Dagvattenfrågor och tekniska system nära vår gräns samordnas i dialog med oss.
- Kommunen beaktar vår fastighet som naturligt framtida expansionsområde i den långsiktiga planeringen.
- Privat våtmark ska inte användas som del av planområdets dagvattenhantering.

Kommentar:

Dagvattenhantering

En dagvattenutredning har tagits fram till granskningen. Utredningen föreslår att dagvatten omhändertas i två anläggningar – en i den norra delen och en i den södra delen. Utredningen visar hur dagvatten kan omhändertas och fördröjas inom planområdet och kommunens fastighet. För den norra dammen är utloppsflödet satt till samma flöde som befintligt flöde för att inte förändra hydrologin i våtmarksområdet.

Kommunen har haft ett möte med fastighetsägarna 2026-04-17 för att diskutera dagvattenhanteringen.

Långsiktig utveckling

Detaljplanen prövar endast användningen inom planområdet och tar inte ställning till fortsatt utveckling. Kommunens översiktsplan är vägledande och anger hur kommunen långsiktigt ska planeras. Just nu pågår arbete för att ta fram en ny översiktsplan. Översiktsplanen visar en utveckling längs med riksvägen, norrut mot Ekenässjön. Planförslaget hindrar inte en utveckling norrut i sin nuvarande utformning. Fortsatt utveckling norrut behöver dock föregås av ett nytt planuppdrag och en separat prövning.

Privatperson 2

Hej!

Har läst förslaget på detaljplan Skärpet 5:8. Har lite frågor och funderingar. Kan min fastighet Näsby 3:1 påverkas nu eller framgent på något sätt? Vid befintligt hus står det att man skall bygga bullervall – hur lång är den?

Då det kommer bli mycket dagvatten som kommer från hårdgjord yta som kan påverka Vetlandabäcken vilket man har beskrivit att man skall åtgärda det innan men innan är Föredadammen där jag har fiskerättigheter. Hur kommer Föredadammen att påverkas?

Kommentar:

Detaljplanen prövar endast användningen inom planområdet och tar inte ställning till fortsatt utveckling. Kommunens översiktsplan är vägledande och anger hur kommunen långsiktigt ska planeras. Just nu pågår arbete för att ta fram en ny översiktsplan. Översiktsplanen visar en utveckling längs med riksvägen, norrut mot Ekenässjön. Kommunen har inga planer på att utveckla mark för verksamheter österut (i riktning mot fastigheten Näsby 3:1). Fastigheten Näsby 3:1 bedöms inte påverkas av detaljplanen.

Bullervallen planeras i syfte att avskärma bostadsfastigheten (Tällerda 2:3) mot det planerade industriområdet. Bullervallen tillåts inom det område som benämns vall₁ i plankartan. Det är cirka 125 meter.

En dagvattenutredning har tagits fram till granskningen. Utredningen föreslår hur dagvatten inom planområdet ska omhändertas. Områdena för dagvattenhantering finns säkerställda i plankarta genom planbestämmelse. Utredningen föreslår även åtgärder för att rena dagvattnet på ett sätt som gör att möjligheterna att uppnå MKN inte påverkas negativt. Planen bedöms därför inte påverka Föredadammen.

Sammanfattning av förändringar i planförslaget

Följande förändringar görs i planförslaget efter samrådet.

Frågor som utreds noggrannare

- En dagvattenutredning tas fram
- En uppskattning av trafikstring görs för att kunna bedöma påverkan på omkringliggande vägar och på riksintresset.

Förändringar i plankarta

- Egenskapsgränsen som saknar tillhörande planbestämmelse tas bort.
- Skalstocken redigeras så att den stämmer överens med plankartan.
- Ett område för luftledningen läggs till (I₁)
- Området runt ställverket revideras för att bli mer flexibelt för eventuella framtida utvecklingsalternativ. Området får både användningen E (teknisk anläggning) och Z (verksamhet) för att rymma både nuvarande användning och eventuella framtida alternativ.

Förändringar i planbeskrivningen

- Planbeskrivningen utvecklas avseende risk för ras, skred och erosion
- Avsnittet om markanvisningar utvecklas så att kommunens riktlinjer, innehåll och konsekvenser framgår
- Riktlinjer för skyltning och ljusanordningar beskrivs i planbeskrivningen
- Planbeskrivningen kompletteras med fler illustrationer över gatusektioner.
- Planbeskrivningen utvecklas med en beskrivning av trafikstring, flödesfördelning och en bedömning av påverkan på riksintresset.
- Avsnittet om dagvatten och miljö kvalitetsnormer utvecklas utifrån framtagna dagvattenutredning
- Avsnittet om strandskydd utvecklas med en tydligare beskrivning av vägens avskiljande effekt och en mer utförlig motivering till varför kommunen anser att strandskyddet ska upphävas.
- Vallens utformning och syfte beskrivs mer utförligt.
- Ett avsnitt om släckvatten läggs till

Nästa steg

Planförslaget har ändrats enligt ovan och översänds till kommunstyrelsens arbetsutskott för beslut om granskning.